

Rozdział 8. JAK PROJEKTOWAĆ PRACĘ ZE SCENARIUSZAMI ZAJĘĆ

Pomoce dydaktyczne zostały zaplanowane tak, aby można z nich było korzystać, realizując opracowane scenariusze zajęć. Mogą stanowić inspirację dla nauczyciela do opracowania własnych scenariuszy i przygotowania zajęć autorskich. Scenariusze mogą być dowolnie modyfikowane i uzupełniane. W dwóch z nich: „Witamy piktogramy” i „Plan miejscowości” zasugerowano tematy projektów, które mogliby realizować uczniowie. Projekt to długoterminowa praca zespołowa mająca na celu opracowanie przez uczniów wybranego tematu a następnie zaprezentowanie wyników. Zgodnie z ministerialnym rozporządzeniem udział w projekcie jest obowiązkowy dla każdego ucznia gimnazjum począwszy od rocznika kończącego szkołę w roku 2012. Temat projektu realizowanego w czasie nauki w gimnazjum jest zapisywany na świadectwie ukończenia gimnazjum bez oceny, natomiast zaangażowanie ucznia w pracę, wywiązywanie się ze zobowiązań i terminów wpływa na ocenę zachowania. Podane w scenariuszach propozycje tematów prac projektowych dotyczą tematów integrujących wiedzę z różnych dziedzin i mają charakter praktyczny. Mogą więc być bardzo atrakcyjne dla uczniów, którzy nie wykazują specjalnych zainteresowań poszczególnymi przedmiotami szkolnymi i nie osiągają w nich większych sukcesów.

Scenariusze dla gimnazjum opracowano z myślą o wykorzystaniu ich na zajęciach wyrównawczych. Nie jest to jednak program takich zajęć, a jedynie propozycja pracy z uczniami, którzy mają trudności w nauce matematyki. Poszczególne scenariusze lub ich części mogą być wplatanie w tok zajęć. Uczniom trudno będzie się zorientować, że w ten sposób uczą się matematyki, której często się boją i unikają. Praca ze scenariuszami prowadzącymi do równań i układów równań (scenariusze „Ile to kosztuje”) ma sens tylko wtedy, gdy uczniowie jeszcze nie posługują się sprawnie tą metodą rozwiązywania zadań, a więc na ogół w pierwszej lub na początku drugiej klasy.

Karty pracy dołączone do niektórych scenariuszy mogą zostać wykorzystane jako indywidualna praca uczniów, którzy ukończyli swoje zadania i czekają na pozostałych lub jako praca domowa. Stanowią dobry sposób indywidualizacji pracy uczniów na lekcji. Wybór poziomu kart pracy możemy pozostawić uczniom. Dobrze byłoby, gdyby mogli po zakończeniu pracy z kartami porównać sobie nawzajem odpowiedzi i o nich ze sobą porozmawiać.

Efektem ubocznym wprowadzenia systemu egzaminów zewnętrznych i oceny szkół związanej z ich wynikiem jest uczenie „pod egzamin”. Nauczyciele, często pod presją uczniów i ich rodziców, a czasem niestety również dyrekcji, rozwiązują z uczniami masę testów z zadaniami przypominającymi egzaminacyjne. W roku 2012 został przeprowadzony pierwszy egzamin gimnazjalny według nowej formuły, w którym część matematyczna została oddzielona od przyrodniczej. Zadania też trochę zmieniły swój charakter. Sądząc po opublikowanych informatorach, próbnych arkuszach egzaminacyjnych i testu użytego na egzaminach 2012 i 2013 w zestawie będą nie tylko zadania algorytmiczne wymagające zastosowania wyuczonych gotowych schematów postępowania, ale również polecenia wyciągnięcia wniosku, przedstawienia argumentów, uzasadnienia. Jest więc nadzieja, że szkoła właśnie na kształtowanie takich umiejętności

będzie kładła nacisk. Nie da się tego zrobić ucząc gotowych schematów postępowania w zakresie określonym przez cele szczegółowe w podstawie programowej. Trzeba pobudzać uczniowską chęć rozwiązywania problemów, radzenia sobie w nowych sytuacjach, podejmowania trudu dojścia do rozwiązania własnymi metodami.

Zestaw pomocy używany do zajęć powinien być dostępny uczniom tak, aby w dowolnym momencie mogli z niego korzystać i traktowali go jak narzędzie do symbolicznego zapisu treści zadań.